

VÄÄRENNÖSTEN MAAILMANLAAJUINEN
KAUPPA
ON HUOLESTUTTAVA UHKA
TIIVISTELMÄ

Tiivistelmä

Tässä tutkimuksessa on ajantasaistettu kvantitatiivinen analyysi väärennosten ja laittomasti valmistettujen tavaroiden maailmanlaajuisen kaupan arvosta, laajuudesta ja koosta. Vuoden 2019 tietojen perusteella arvioidaan, että väärennosten ja laittomasti valmistettujen tavaroiden maailmanlaajuinen kauppa oli kyseisenä vuonna arvoltaan jopa 464 miljardia Yhdysvaltain dollaria, eli 2,5 prosenttia maailmankaupasta.

Aiemmissa OECD:n ja EUIPO:n tutkimuksissa, joissa käytettiin samaa menetelmää, väärennettyjen ja laittomasti valmistettujen tuotteiden kaupan arvoksi arvioitiin vuonna 2013 jopa 2,5 prosenttia maailmankaupasta, eli noin 461 miljardia dollaria, ja vuonna 2016 3,3 prosenttia maailmankaupasta, eli 509 miljardia dollaria. Näin ollen väärennosten kauppa on nimellisesti ja absoluuttisesti mitattuna sekä osuutena kokonaiskaupasta pysynyt merkittävänä. Se vastaa arvoltaan lähes joidenkin kehittyneiden OECD-maiden, kuten Belgian tai Itävallan, bruttokansantuotetta.

Tutkimuksessa arvioidaan EU:n yksityiskohtaisten tietojen pohjalta perusteellisesti myös tilannetta Euroopan unionissa. Tuloksista käy ilmi, että vuonna 2019 väärennosten ja laittomasti valmistettujen tavaroiden tuonti EU:hun oli arvoltaan 119 miljardia euroa (134 miljardia Yhdysvaltain dollaria), mikä on 5,8 prosenttia EU:n tuonnista. On huomattava, että nämä tulokset perustuvat havaintoihin tullien takavarikoista eivätkä ne sisällä kotimaassa valmistettuja ja kulutettuja väärennettyjä ja laittomasti valmistettuja tavaroita tai internetissä laittomasti saatavilla olevaa digitaalista sisältöä.

Väärentäminen ja piratismi uhkaavat monia teollisuudenaloja. Väärennöksiä tehdään monenlaisista tuotteista, kuten tavallisista kulutustavaroista (vaatteet, jalkineet), yritysten keskenään markkinoimista tuotteista (varaosat, torjunta-aineet) ja luksustuotteista (muotiasusteet, arvokellot). On tärkeää huomata, että monet väärennetyt tavarat voivat aiheuttaa vakavia terveys-, turvallisuus- ja ympäristöriskejä. Tällaisia tuotteita ovat erityisesti lääkeväärennökset mutta myös elintarvikkeet, kosmetiikka, lelut, lääkinnälliset laitteet ja kemikaalit.

Vaikka väärennöksiä ja laittomasti valmistettuja tuotteita tehdään käytännössä kaikissa maissa ja maanosissa, Kiina on edelleen yleisin alkuperämaa.

Väärennökset ja laittomasti valmistetut tuotteet kulkevat edelleen monimutkaisia kauppareittejä pitkin, ja useita kauttakulkupaikkoja käytetään väärin. Monet näistä kauttakulkumaista, kuten Hongkong (Kiina), Singapore ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat, ovat hyvin kehittyneitä, korkean tulotason talouksia ja merkittäviä kansainvälisen kaupan keskuksia.

Väärennöksiä kuljetetaan käytännössä lähes kaikilla kuljetusvälineillä. Takavarikoitujen määrien osalta pienet paketit – erityisesti postipalvelujen kautta – ovat yleisimpiä, ja ne aiheuttavat

merkittäviä haasteita valvonnalle. Arvossa mitattuna konttialuksilla kuljetetut väärennökset ovat selvästi hallitsevassa asemassa, ja niiden osuus takavarikoitujen väärennösten maailmanlaajuisesta arvosta vuonna 2019 oli yli puolet.

Covid-19-pandemia on vaikuttanut väärennettyjen tavaroiden kauppaan, vaikka määrällisesti vaikutus oli odotettua pienempi. Useimmissa tapauksissa kriisi on vahvistanut olemassa olevia suuntauksia. Yleisintä oli verkkoympäristön tehokas väärinkäyttö. Liikkumisrajoitusten aikana kuluttajat turvautuvat verkkokaappoihin, mikä lisää myös merkittävästi monien erilaisten väärennösten tarjontaa verkossa. Väärennösten määrän jyrkkä kasvu ei ole koskenut ainoastaan lääkkeitä ja henkilönsuojaimia vaan myös monia muita tuotteita, muun muassa kelloja, kulutustavaroita sekä kone-, sähkö- ja metalliteollisuuden tuotteita (esimerkiksi keittiölaitteita).

Tässä raportissa esitetty analyysi perustuu pääasiassa kvantitatiiviseen arviointiin, jossa on käytetty OECD:n kehittämiä räätälöityjä tilastollisia menetelmiä ja joka perustuu laajoihin tietoihin, jotka on saatu teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden tullitakavarikoista. Tiedot koskevat covid-19-tautia edeltävää ajanjaksoa. Kriisi on aiheuttanut paljon dynaamisuutta, eikä pandemian vaikutuksista voida tehdä lopullisia pitäviä päätelmiä tässä vaiheessa.

Väärennösten ja laittomasti valmistettujen tavaroiden kaupan riskin ymmärtämiseksi ja torjumiseksi valtiot tarvitsevat ajantasaista tietoa sen laajuudesta ja suuntauksista. Tämä tutkimus on osa jatkuvaa seurantatyötä, jolla tuetaan poliittisia ja täytäntöönpanevia ratkaisuja.

VÄÄRENNÖSTEN MAAILMANLAAJUINEN KAUPPA ON HUOLESTUTTAVA UHKA

© Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto

Jäljentäminen on sallittua, jos lähde mainitaan